

L I G J
Nr.9052 datë 17.4.2003

**PËR ADERIMIN E REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË NË “PROTOKOLLIN SHITESË TË
“KONVENTËS PËR ELIMINIMIN E TË GJITHA FORMAVE TË DISKRIMINIMIT NDAJ
GRUAS”**

Në mbështetje të neneve 78, 81 pika 1, 83 pika 1 dhe 121 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

K U V E N D I
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

V E N D O S I:

Neni 1

Republika e Shqipërisë aderon në “Protokollin shtesë të “Konventës për eliminimin e të gjitha formave të diskriminimit ndaj gruas””.

Neni 2

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

**Shpallur me dekret nr.3795, datë 24.4.2003 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë,
Alfred Moisiu**

REZOLUTË

E ADAPTUAR NGA ASAMBLEJA E PËRGJITHSHME
[PA REFERENCË TEK KOMITETI KRYESOR (A/54/L.4)]

**54/4. PROTOKOLLI SHITESË I KONVENTËS PËR ELIMINIMIN E TË GJITHA
FORMAVE TË DISKRIMINIMIT NDAJ GRAVE**

Asambleja e përgjithshme:

duke riafirmuar Deklaratën e Vienës dhe Programin për veprim dhe Deklaratën e Pekinit dhe Platformën për veprim;

duke kujtuar që Platforma e Pekinit për veprim, të bindur që Deklarata e Vienës dhe Programi për veprim, mbështesin procesin e inicuar nga Komisioni për statusin e grave, me qëllim për të përpunuar një draft të protokollit shtesë të Konventës për eliminimin e të gjitha formave të diskriminimit kundër gruas, i cili mund të hyjë në fuqi sa më shpejt të jetë e mundur me të drejtën e një procedure kërkimi;

duke vërejtur që Platforma e Pekinit për veprim gjithashtu u bën thirrje të gjitha shteteve që nuk e kanë ratifikuar ende Konventën ose pranojnë që ta bëjnë sa më shpejt të jetë e mundur, në mënyrë që ratifikimi universal i Konventës të arrihet deri në vitin 2000,

1. Adapton dhe hap për nënshkrim, ratifikim dhe pranim protokollin shtesë të Konventës, tekst i cili gjendet në aneksin bashkëngjitur kësaj rezolute.

2. U bën thirrje të gjitha shteteve që e kanë nënshkruar, ratifikuar ose pranuar Konventën, të nënshkruajnë, ratifikojnë ose të pranojnë protokollin sa më shpejt të jetë e mundur.

3. Thekson që Shtetet Palë në protokoll duhet të angazhohen për respektimin e të drejtave dhe procedurave të parashikuara në protokoll dhe të bashkëpunojnë me Komitetin për eliminimin e diskriminimit kundër grave në të gjitha nivelet e veprimit të tij sipas protokollit.

4. Thekson gjithashtu që Komiteti duhet të vazhdojë të udhëhiqet nga parimet e mospërzgjedhjes, paanësisë dhe objektivitetit për përmbushjen e mandatit dhe funksioneve të tij sipas

protokollit.

5. I kërkon Komitetit të organizojë mbledhje për ushtrimin e funksioneve sipas protokollit pas hyrjes në fuqi të tij, në vazhdim të mbledhjeve të bëra sipas nenit 20 të Konventës; kohëzgjatja e mbledhjeve të tilla duhet të përcaktohet dhe, në qoftë se është e nevojshme, të rishikohet në një mbledhje të Shteteve Palë për protokollin, objekt për aprovim nga Asambleja e Përgjithshme.

6. I kërkon Sekretariatit të Përgjithshëm të sigurojë staf dhe lehtësirat e nevojshme për realizimin efektiv të funksioneve të Komitetit sipas protokollit pas hyrjes në fuqi të tij.

7. Gjithashtu i kërkon Sekretariatit të Përgjithshëm të përfshijë informacion për statusin e protokollit në raporte të rregullta të miratuara nga Asambleja e Përgjithshme për statusin e Konventës.

Mbledhja plenare e 28-të, 6 tetor 1999

ANEKS

PROTOKOLLI

SHTESË I KONVENTËS PËR ELIMINIMIN E TË GJITHA FORMAVE TË DISKRIMINIMIT NDAJ GRAVE

Shtetet Palë në këtë protokoll:

duke vërejtur se Karta e Kombeve të Bashkuara ripohon besimin në të drejtat themelore të njeriut, në dinjitetin dhe vlerat e personit dhe në barazinë e të drejtave midis grave dhe burrave;

duke vërejtur se Deklarata Universale e të Drejtave të Njeriut shpall se të gjitha qeniet njerëzore lindin të lira dhe të barabarta në dinjitet dhe të drejta dhe gjithsecili gëzon të drejtat dhe liritë e parashtruara aty, pa asnjë lloj dallimi, duke përfshirë edhe dallim në bazë seksi;

duke kujtuar se Konventat Ndërkombëtare për të Drejtat e Njeriut dhe dokumentet e tjera ndërkombëtare për të drejtat e njeriut ndalojnë diskriminimin mbi bazë seksi;

duke kujtuar gjithashtu Konventën mbi eliminimin e të gjitha formave të diskriminimit ndaj grave (Konventa), ku Shtetet Palë dënojnë diskriminimin ndaj grave në të gjitha format e tij dhe janë marrë vesh të ndjekin me të gjitha mënyrat dhe pa vonesë një politikë për eliminimin e diskriminimit ndaj grave;

duke rikonfirmuar vendosmërinë e tyre për t'u siguruar grave gëzimin e plotë dhe të barabartë të të gjitha të drejtave të njeriut dhe lirive themelore dhe të ndërmarrin masa efektive për parandalimin e dhunimit të këtyre të drejtave dhe lirive,

vendosën si vijon:

Neni 1

Një Shtet Palë në këtë protokoll ("Shtet Palë") i njeh të drejtën Komitetit për eliminimin e diskriminimit ndaj grave ("Komiteti") të presë dhe të marrë në konsideratë komunikimet e paraqitura në përputhje me nenin 2.

Neni 2

Komunikimet mund të paraqiten nga individë ose në emër të individëve ose grupeve të individëve, nën juridiksionin e një Shteti Palë, që pretendojnë të jenë viktimat të dhunimit të ndonjë prej të drejtave të vendosura në Konventë, prej Shtetit Palë. Kur paraqitet një komunikim në emër të individëve ose të një grupi individësh, kjo do të bëhet me miratimin e tyre, përndryshe autori duhet të justifikojë veprimin në emër të tyre pa këtë miratim.

Neni 3

Komunikimet do të paraqiten me shkrim dhe nuk do të jenë anonime. Asnjë komunikim nuk do të merret nga Komiteti, nëse ai i përket një Shteti Palë të Konventës që nuk është Palë në këtë protokoll.

Neni 4

1. Komiteti nuk do të marrë në konsideratë një komunikim po të mos vërtetohet se janë përdorur të gjitha masat e brendshme të mundshme, por zbatimi i këtyre masave është zgjidhur pa arsye ose në rast se ato nuk sjellin një ndihmesë efektive.

2. Komiteti do ta deklarojë një komunikim të papranueshëm kur:

- a) e njëjta çështje është shqyrtuar nga Komiteti ose ka qenë, ose është duke u shqyrtuar, ose është duke u shqyrtuar sipas një procedure tjetër marrëveshjeje ose studimi ndërkombëtar;
- b) është i papajtueshëm me dispozitat e Konventës;
- c) është qartësisht i pabazuar ose jo i mbështetur mjaftueshëm në prova;
- d) është një abuzim i së drejtës për të paraqitur një komunikim;
- e) faktet, që janë çështje të komunikimit, kanë ndodhur para hyrjes në fuqi të këtij protokollit për Shtetin Palë përkatës ose nëqoftëse këto fakte nuk kanë ndodhur pas kësaj date.

Neni 5

1. Në çdo kohë pas marrjes së komunikimit dhe para një vendimi mbi vlerat e arritura, Komiteti mund t'i transmetojë Shtetit Palë përkatës marrjen nën shqyrtim urgjentisht të një kërkesë në të cilën Shteti Palë merr masa të tilla të përkohshme sipas nevojës, për të shmangur dëme të mundshme të pariparueshme ndaj viktimës ose viktimave nga dhunimi i deklaruar.

2. Kur Komiteti ushtron lirinë e tij të veprimit sipas paragrafit 1, kjo nuk nënkupton një vendim mbi pranueshmërinë ose mbi vlerat e komunikimit.

Neni 6

1. Nëse Komiteti e konsideron një komunikim të papranueshëm duke mos iu referuar Shtetit Palë përkatës dhe është siguruar miratimi i individit ose individëve për njohjen e identitetit të tyre nga Shteti Palë, Komiteti do t'i sjellë një komunikim paraqitur atij nën këtë protokoll në mënyrë konfidenciale për vëmendjen e Shtetit Palë përkatës.

2. Brenda gjashtë muajve, Shteti Palë marrës duhet t'i paraqesë Komitetit shpjegime me shkrim ose deklarata që qartësojnë çështjen dhe masën, nëse është ndërmarrë një e tillë nga Shteti Palë.

Neni 7

1. Komiteti do t'i marrë në konsideratë komunikimet e paraqitura nën këtë protokoll nën dritën e të gjithë informacionit që i është dhënë atij nga, ose në emër të individëve apo grupeve të individëve dhe nga Shteti Palë përkatës, duke u siguruar që ky informacion u është transmetuar palëve përkatëse.

2. Komiteti do të zhvillojë mbledhje të mbyllura ku do të shqyrtojë komunikimet nën këtë Protokoll.

3. Pas shqyrtimit të një komunikimi, Komiteti do t'u transmetojë pikësynimet e tij mbi komunikimin, së bashku me rekomandimet e tij, nëse ka, palëve përkatëse.

4. Shteti Palë do të japë konsideratën përkatëse për pikësynimet e Komitetit, së bashku me rekomandimet e tij, nëse ka, dhe do t'i paraqesë Komitetit, brenda gjashtë muajve, një përgjigje me shkrim, ku të përfshihet informacioni mbi veprimet e ndërmarra nën dritën e pikësnyimeve dhe rekomandimeve të Komitetit.

5. Komiteti mund të ftojë Shtetin Palë të paraqesë informacion të mëtejshëm rreth ndonjë mase që Shteti Palë ka marrë në përgjigje të pikësnyimeve ose rekomandimeve të tij, nëse ka pasur të tilla, duke përfshirë gjykimin si të përshtatshëm nga Komiteti, në raportet vijuese të Shtetit Palë nën nenin 18 të Konventës.

Neni 8

1. Nëse Komiteti merr informacion të sigurt, në të cilin tregohet për dhunime serioze ose

sistematike nga një Shtet Palë të të drejtave të parashtruara në Konventë, Komiteti duhet të ftojë Shtetin Palë të bashkëpunojë për shqyrtimin e informacionit dhe në fund të paraqesë vërejtjet në lidhje me informacionin përkatës.

2. Duke vlerësuar vërejtjet që ka paraqitur Shteti Palë përkatës sikurse edhe ndonjë informacion tjetër të sigurt dhënë atij, Komiteti mund të caktojë një ose disa prej anëtarëve të tij të drejtojnë një hetim dhe t'i raportojë urgjentisht Komitetit. Kur autorizohet dhe me miratimin e Shtetit Palë, nën hetim, mund të përfshihet edhe një vizitë në territorin e tij.

3. Pas shqyrtimit të përfundimeve të këtij hetimi, Komiteti ia transmeton këto përfundime Shtetit Palë përkatës së bashku me ndonjë koment dhe rekomandim.

4. Shteti Palë përkatës, brenda gjashtë muajve të marrjes së përfundimeve, komenteve dhe rekomandimeve të transmetuara nga Komiteti, duhet t'i paraqesë vërejtjet e tij Komitetit.

5. Një hetim i tillë do të drejtohet në mënyrë konfidenciale dhe do të kërkohej bashkëpunimi me Shtetin Palë në të gjitha etapat e procedurës.

Neni 9

1. Komiteti mund të ftojë Shtetin Palë përkatës të përfshijë në raport sipas nenit 18 të Konventës, detaje të ndonjë mase të marrë në përgjigje të hetimit të drejtuar sipas nenit 8 të këtij protokoll.

2. Komiteti mund, nëse është e nevojshme, pas përfundimit të periudhës prej gjashtë muajsh referuar nenit 8.4, të ftojë Shtetin Palë përkatës ta informojë atë për masat e marra në përgjigje të një hetimi të tillë.

Neni 10

1. Çdo Shtet Palë mund, në momentin e firmosjes së ratifikimit të këtij protokoll ose të hyrjes në fuqi të tij, të deklarojë se ai nuk e njeh kompetencën që i sigurojnë Komitetit nenet 8 dhe 9.

2. Çdo Shtet Palë që ka bërë një deklaratë në lidhje me paragrafin 1 të këtij neni mund, në çdo kohë, ta tërheqë këtë deklaratë duke njoftuar Sekretarin e Përgjithshëm.

Neni 11

Një Shtet Palë do të marrë të gjitha hapat e duhura për t'u siguruar që individët nën këtë juridiksion nuk janë subjekt i një keqtrajtimi ose kërcënimi si rrjedhojë e komunikimit me Komitetin në vijim të këtij protokoll.

Neni 12

Komiteti do të përfshijë në raportin e tij vjetor sipas nenit 21 të Konventës një përmbledhje të aktivitetit nën këtë protokoll.

Neni 13

Çdo Shtet Palë merr përsipër të bëjë të njohur gjerësisht dhe të publikojë Konventën dhe këtë protokoll dhe të lehtësojë hyrjen e informacionit rreth pikëpamjeve dhe rekomandimeve të Komitetit, në veçanti, mbi çështjet ku përfshihet Shteti Palë.

Neni 14

Komiteti do të zhvillojë rregullat e tij të procedurës që do të ndiqen gjatë ushtrimit të funksioneve të dhëna atij nga ky protokoll.

Neni 15

1. Ky protokoll do të jetë i hapur për firmë për çdo shtet që ka nënshkruar, ratifikuar ose

miratuar në Konventë.

2. Ky protokoll do të jetë subjekt i ratifikimit nga ndonjë shtet që ka ratifikuar ose miratuar Konventën. Dokumentet e ratifikimit do të depozitohen në Sekretarinë e Përgjithshme të Kombeve të Bashkuara.

3. Ky protokoll do të jetë i hapur për hyrjen e ndonjë shteti që ka ratifikuar ose miratuar Konventën.

4. Hyrja do të bëhet nëpërmjet depozitimit të dokumentit të hyrjes pranë Sekretarit të Përgjithshëm të Kombeve të Bashkuara.

Neni 16

1. Ky protokoll do të hyjë në fuqi tre muaj pas datës së depozitimit të dhjetë dokumenteve të ratifikimit ose miratimit tek Sekretari i Përgjithshëm i Kombeve të Bashkuara.

2. Për çdo shtet që ratifikon këtë protokoll ose e miraton atë pas hyrjes së tij në fuqi, ky protokoll do të hyjë në fuqi tre muaj pas datës së depozitimit të dokumentit të tij të ratifikimit ose miratimit.

Neni 17

Në këtë protokoll nuk lejohen rezervime.

Neni 18

1. Ndonjë Shtet Palë mund t'i propozojë këtij protokollit një amendament dhe t'ia dërgojë atë Sekretarit të Përgjithshëm të Kombeve të Bashkuara. Sekretari i Përgjithshëm më pas do t'ua komunikojë amendamentet e propozuara Shteteve Palë me kërkesën që ato të vënë në dijeni atë nëse ato miratojnë një konferencë të Shteteve Palë me qëllim shqyrtimin dhe votimin e propozimit. Në rast se të paktën një e treta e Shteteve Palë miratojnë një konferencë të tillë, Sekretari i Përgjithshëm do të mbledhë konferencën nën kujdesin e Kombeve të Bashkuara. Amendamentet e miratuara nga shumica e Shteteve Palë pjesëmarrëse dhe të botuara në konferencë do t'i paraqiten Asamblesë së Përgjithshme të Kombeve të Bashkuara për miratim.

2. Amendamentet do të hyjnë në fuqi kur ato të miratohen nga Asambleja e Përgjithshme e Kombeve të Bashkuara dhe të pranohen nga dy të tretat e shumicës së Shteteve Palë në këtë protokoll në përputhje me proceset e tyre përkatëse konstitucionale.

3. Kur amendamentet hyjnë në fuqi, ato janë të detyrueshme mbi ato Shtete Palë që i kanë pranuar ato, mbi Shtetet e tjera Palë që janë akoma nën detyrimin e dispozitave të këtij protokollit dhe të ndonjë amendamenti të ri që ato kanë pranuar.

Neni 19

1. Ndonjë prej Shteteve Palë mund ta shpallë të pavlefshëm këtë protokoll në çdo kohë nëpërmjet një njoftimi me shkrim adresuar Sekretariatit të Përgjithshëm të Kombeve të Bashkuara. Denoncimi do të hyjë në fuqi gjashtë muaj pas datës së marrjes së njoftimit nga Sekretari i Përgjithshëm.

2. Denoncimi duhet të bëhet duke mos paragjykuar zbatimin në vazhdim të dispozitave të këtij protokollit ndaj ndonjë komunikimi të paraqitur sipas nenit 2 ose në ndonjë hetim të filluar sipas nenit 8 para datës efektive të denoncimit.

Neni 20

Sekretari i Përgjithshëm i Kombeve të Bashkuara do të informojë të gjitha shtetet për:

- a) nënshkrimet, ratifikimet dhe njohjen e këtij protokollit;
- b) datën e hyrjes në fuqi të këtij protokollit dhe për ndonjë amendament sipas nenit 18;
- c) ndonjë denoncim sipas nenit 19.

1. Ky protokoll, tekstet e të cilit në gjuhët arabe, kineze, angleze, franceze, ruse dhe spanjolle po ashtu autentike, do të depozitohet në arkivat e Kombeve të Bashkuara.

2. Sekretari i Përgjithshëm i Kombeve të Bashkuara do t'u shpërndajë kopje autentike të këtij protokollit të gjitha shteteve duke iu referuar nenit 25 të Konventës.

REZOLUTË

a) Duke ndjekur në vazhdimësi marrëdhëniet midis Shqipërisë dhe Bashkimit Europian dhe zhvillimin e negociatave për nënshkrimin e Marrëveshjes së Stabilizim-Asocimit dhe duke përshëndetur angazhimin e BE-së dhe të strukturave të tij në Bruksel e në Tiranë për kontributin e çmuar në këtë proces;

b) Duke evidentuar përpjekjet dhe progresin e bërë nga Shqipëria përmes hapjes zyrtare dhe zhvillimit të negociatave me BE-në për nënshkrimin e Marrëveshjes së Stabilizim-Asocimit;

c) Duke konsideruar si realiste, nxitëse dhe programe qëndrimet kritike të BE-së në lidhje me mundësitë që ofron vendi ynë për garantimin e zbatimit të Marrëveshjes së Stabilizim-Asocimit dhe nevojën për të përshpejtuar zbatimin e rekomandimeve të tij;

ç) Duke vlerësuar progresin relativ lidhur me stabilitetin politik dhe reformën zgjedhore, duke shprehur shqetësimin për konstatimet në raport se korrupsioni i përhapur dhe krimi i organizuar janë kërcënues për stabilitetin dhe se progresi i bërë në administratën publike është dëmtuar në disa raste të emërimeve politike dhe nepotike;

d) Duke shprehur shqetësimin për moszbatimin e Kushtetutës për kthimin dhe kompensimin e pronës private, që ka sjellë edhe mungesën e një tregu funksional për tokën e kaptalet dhe duke njohur se ka akoma hapësirë për përmirësimin në respektimin e të drejtave të njeriut;

dh) Duke vlerësuar mbajtjen nën kontroll të treguesve kryesorë makro-ekonomikë dhe të shqetësuar për uljen në rritjen ekonomike e në rendimentin financiar, krizën energjetike dhe mosrealizimet në procesin e privatizimit;

e) Duke njohur progresin zyrtar në kuadrin e stabilizim-asocimit, si dhe nevojën për më tepër përpjekje konkrete dhe të vendosura që Shqipëria duhet të tregojë për të konkluduar me sukses negociatat për stabilizim-asocimin;

ë) Duke vlerësuar se bashkëpunimi politik dhe institucional i të gjithë faktorëve është i domosdoshëm për zhvillimin e reformave afatgjata e integruese;

f) Në vazhdim të mbështetjes që i ka dhënë hapjes dhe vazhdimin të negociatave Shqipëri-BE për MSA;

g) Bazuar në rekomandimet e bëra nga Komisioni i BE-së në raportin e tij vjetor në adresë të të gjithë faktorëve institucionalë shqiptarë në procesin e integritetit evropian,

KUVENDI I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

1. I kërkon Qeverisë, në bashkëpunim me institucionet, forcat politike dhe shoqërinë civile, të shndërrojë Planin Strategjik për Integrim në Strategji Kombëtare për Integrim në Bashkimin Europian, i cili të detajojë, brenda muajit qershor 2003, të gjithë hapat që do të ndërmerren në përmbushje të të gjitha detyrimeve, si dhe plotësimin e standardeve që rrjedhin nga procesi i integritetit në fushën e reformave dhe përafrimit të legjislacionit.

2. I kërkon Qeverisë dhe forcave politike të përfaqësuar në Kuvend, si dhe institucioneve të tjera përkatëse që, mbi bazën e propozimeve konkrete të bëra në Kuvend, veçanërisht nga opozita, brenda një periudhe 2-3 mujore, të marrin të gjitha masat administrative dhe nismat ligjvënëse për zgjidhje të përshpejtuar të çështjeve që lidhen me luftën kundër korrupsionit, krimit të organizuar dhe reformën institucionale, të domosdoshme për shpejtimin e procesit të integritetit të Shqipërisë në Bashkimin Europian.

3. I kërkon Qeverisë dhe institucioneve të tjera konkretizimin dhe intensifikimin e përshpejtuar të proceseve të veprimit në fusha prioritare, si lufta kundër krimit të organizuar, trafikëve të paligjshme, korrupsionit, sidomos në fushat kyçe të sistemit gjyqësor, doganave dhe policisë, për të

përmbushur kështu objektivat prioritarë në këtë drejtim, që kërkojnë vëmendje serioze 12 muajt e ardhshëm.

4. I kërkon Qeverisë të prezantojë në Kuvend programin e veprimeve për shpejtimin e reformës strukturore në ndërmarrjet e mëdha dhe ato strategjike, sidomos në sektorin financiar, për të përmirësuar legjislacionin tregtar në dobi të forcimit të konkurrencës dhe minimizimin e ekonomisë informale, për të rritur performancën në sektorët kyç të ekonomisë, si dhe mbledhjen e të ardhurave nga administrata fiskale.

5. Mbështet Presidentin e Republikës të ndërmarrë nisma konkrete dhe rezultate për reformën në drejtësi, me synim garantimin e pavarësisë së pushtetit gjyqësor dhe luftën kundër korrupsionit.

6. Kërkon nga gjyqësori dhe prokuroria të zbatojnë me korrektësi ligjin kundër krimit dhe trafikeve të paligjshme, si dhe të mundësojnë dhënien e drejtësisë sipas ligjit për të gjithë shtetasit.

7. U kërkon institucioneve të tjera kushtetuese, Avokatit të Popullit dhe Kontrollit të Lartë të Shtetit, të kryejnë detyrat e tyre në forcimin e institucioneve, në përputhje me Kushtetutën e Republikës së Shqipërisë dhe legjislacionin në fuqi.

8. U bën apel partive politike të Shqipërisë të kontribuojnë në përmirësimin dhe forcimin e frymës së dialogut politik, bashkëpunimin institucional, garantimin e stabilitetit politik në vend dhe përfundimin me sukses të procesit të reformës zgjedhore.

9. Nxit përshpejtimin e reformës në administratën publike, në përputhje me ligjin “Për shërbimin civil“, duke forcuar institucionet përgjegjëse, duke zgjeruar fushën e zbatimit të këtij ligji dhe garantuar zbatimin e kritereve të tij në emërimet në administratë.

10. Rikonfirmon vullnetin për mbështetje legjislative dhe kontroll parlamentar për zbatimin e rekomandimeve të BE-së, veçanërisht në fushën e reformave ekonomike, zgjidhjen ligjore përfundimtare të kthimit dhe kompensimit të pronave, në përputhje me Kushtetutën dhe garantimin e plotë të të drejtave të njeriut dhe minoriteteve.

Tiranë, më 17 prill 2003